

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 12 września 2017 r.

PSZ.V. 431.27.2017

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	13. 09. 2017
L.dz. zał.	
Podpis	

Pani Magdalena Ziółkowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Michałowie

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 17 – 19 lipca 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr, ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.)

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Michałowie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m. in.: wnioski klientów, zaświadczenia i oświadczenia o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji

pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Zespół kontrolny stwierdził, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest niezgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 2 365 mieszkańców, zamiast 2 000. Ponadto zgodnie z art. 110 ust. 12 w/w ustawy Ośrodek powinien zatrudniać w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż trzech pracowników socjalnych, a zatrudnia jedynie dwóch. W miejscu tym należy zaznaczyć, że jeden z pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS dodatkowo realizuje fundusz alimentacyjny. Zdaniem zespołu kontrolujących jest to sytuacja niedopuszczalna, ponieważ dodatkowe czynności obok i tak zbyt małej liczby pracowników socjalnych (niespełniony wymóg art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej) negatywnie wpływają na jakość prowadzonej pracy socjalnej, świadczonej na rzecz klientów pomocy społecznej, a także naruszają jeszcze w większym stopniu wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre, dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W dokumencie organizacyjnym jednostki, jakim jest Statut odnotowano, że w § 2 pkt 6 dokumentu widnieje nieaktualny publikator ustawy o świadczeniach rodzinnych, który nie został uaktualniony podczas zmiany Statutu w 2014 roku. Ponadto w § 2 pkt 19 widnieje błędny zapis ustawy z dnia 27 sierpnia 2013 roku o prawie energetycznym, gdzie winna być przywołana ustawa z 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne. W momencie zmiany Statutu w § 2 należy w nim uaktualnić również publikatory ustaw do obowiązujących na dzień wydania nowego dokumentu.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Pozytywnym jest, że w październiku 2015 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych, poza dwiema decyzjami na zasiłki okresowe, w których w podstawie prawnej widniał nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej. Ponadto we wszystkich sprawdzonych decyzjach administracyjnych w podstawie prawnej przywołano kodeks postępowania administracyjnego bez daty wydania ustawy.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w postanowieniu decyzji, wydanych na pomoc w formie zasiłków stałych wpisywano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Dodatkowo Zespół kontrolny odnotował, że w czterech decyzjach zmieniających wysokość zasiłku stałego nie przywołano w podstawie prawnej art. 163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję, natomiast w dwóch przypadkach sprawdzonych decyzji administracyjnych na zasiłki celowe w ramach Programu dożywiania zamiast Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, przywołano niezasadnie ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Ponadto w podstawie prawnej skontrolowanych decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe niezasadnie przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, natomiast w decyzjach na zasiłki celowe art. 41 wymienionej ustawy, który mówi o specjalnym zasiłku celowym.

Negatywnym jest fakt, że w Zespole Placówek Oświatowych w Sędowicach dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, dożywianie prowadzone jest tam w postaci mleka, bułki/kanapki, co jest niezgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu.

W trakcie kontroli ustalono również, że część decyzji przyznających posiłki wydana została z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 9 stycznia 2017 r., a posiłek przyznany od 2 stycznia 2017 r.

Nadmienić należy, że w czterech sprawdzonych przypadkach w zasiłku celowym oraz w trzech przypadkach specjalnych zasiłków celowych pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Jeżeli chodzi o decyzje wydane na usługi opiekuńcze, to odnotowano w nich brak zakresu usług oraz daty wnoszenia płatności za usługi, natomiast w decyzjach, na podstawie których usługi świadczone były nieodpłatnie, brak było takiego zapisu w postanowieniu decyzji, wynikało to jedynie z jej uzasadnienia.

Zespół kontrolny ustalił, że sprawdzone decyzje administracyjne, wydane w zakresie pomocy społecznej posiadały rygor natychmiastowej wykonalności, który nadano w sposób prawidłowy, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Nadmienić należy, że w kilku przypadkach na drukach przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowano poprawki naniesione korektorem.

Dodatkowo zespół inspektorów stwierdził, że GOPS w Michałowie nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, gdyż pracownicy socjalni w okresie objętym kontrolą zawarli jedynie jeden kontrakt.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zapewnić prawidłową realizację zadań z zakresu pomocy społecznej poprzez niezwłoczne zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Wyodrębnić stanowisko do spraw funduszu alimentacyjnego.
3. Uaktualnić Statut Ośrodka w zakresie przytoczonych ustaw i ich publikatorów.
4. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać kodeks postępowania administracyjnego z datą wydania ustawy oraz aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej.

5. W postanowieniu decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki stałe nie umieszczać zapisu o składce zdrowotnej, a objęciu informować klienta odrębnym pismem.
6. W podstawie prawnej decyzji zmieniających przywoływać art. 163 k.p.a.
7. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu dożywiania przywoływać Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.
8. W podstawie prawnej decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe nie przywoływać art. 39 (mówiącego o zasiłku celowym) ustawy o pomocy społecznej, natomiast w decyzjach na zasiłki celowe art. 41 (mówiącego o specjalnym zasiłku celowym).
9. Nie wydawać decyzji administracyjnych na posiłek z terminem wstecznym.
10. W postanowieniu decyzji wydanych na usługi opiekuńcze określać zakres usług oraz datę wnoszenia płatności za usługi lub zapis o nieodpłatnym świadczeniu usług.
11. Dołożyć wszelkich starań w celu zapewnienia w każdej szkole na terenie gminy dożywiania w postaci gorącego posiłku.
12. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, tj. za okres miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.
13. W wywiadach środowiskowych nie nanosić poprawek za pomocą korektora.
14. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 930) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Anna Groniska
DYREKTOR

WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA